

Szerkesztőség:

Az arad-osáncsi egyesült vasutak par- totájában.

Börmentellen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Készítveket vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-osáncsi egyesült vasutak par- totájában, hova a hirdetések, előfize- tési pénzek és a kiadás körüli panasz- ok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSASÁGI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen hétfőn és keddnapon...

Előfizetési árak:

Table with 4 columns: helyben, 1 évre, 6 hó, 3 évre, 1 hó. Prices listed in forint (fr.) and kreder (kr.).

Hirdetések díja:

házasb. petitor egyezori hirdetés- nél 8 kr., minden következőnél 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 15 krajczár.

Közéiskoláink fejlődése.

Budapest, január 2.

(F.) A XVII. miniszteri jelentésnek, mely a magyar közoktatási viszonyok állapotáról szól, második kötete néhány nap előtt került nyilvánosságra. Ez ma- gában foglalja a gymnasiumokat és reáliskolákat, a magasabb tanintézeteket, a szakoktatást, valamint az emberbaráti és művelődési intézeteket...

A középiskolák kétségkívül legfontosabb ágát képezik a közoktatásnak... Azért főkérdés tehát, hogy középiskoláink terén észlelhető haladás? A feleletet e kérdésre minden éves szavaknál is szólóban megadja a jelentésnek erre vonatkozó része...

Az 5 év alatt 22 középiskola kapott a modern-követelményeknek teljesen megfelelő új épületet, 17 pedig az épülete kibővítettet, mindháromfél millió forintot meghaladó sum fordított. Nagy az emelkedés az intézetek felszerelésénél is...

Erre a válasza helyhezűnk súlyt, mert pozitív adatokon alapul és annál inkább megdönti azon — sajnós — általános ellenvélemlényt, hogy valóság- gal közfelfogást — képez mai nap a középiskolák állítólagos hanyatlása. Szerencsére azonban nem csupán nálunk, hanem mindenütt másutt Európában praedominál ez a felfogás...

70 év alatt jutott el a ma is fennálló alapon azon magaslatra, melyet jelenleg díszesen elfoglal, nálunk pedig mind- össze öt esztendő kezdetről van szó.

A közoktatásügyi kormány törekvése ezen öt év alatt nem irányult középiskoláink szaporítására, mert azok száma (179) teljesen elegendő, úgy hogy nincs 20,000-en felüli város, melynek közép- vagy legalább polgári iskolája ne volna.

Kisebb városainknak tehát, ha a okok nem szólnak a középiskola ma- legalább polgári iskolákkal kell jár- Nagyobb városainknak csak az irg- változás, hogy a reáliskolák és ta- nulóinak száma magasabb arányú- jen el a gymnasiumokhoz képest. A s- 5 haladás növekedésben van A s- 5 év alatt ugyanis a középiskolá- kulók száma 40,711-ről 42,619-re n- edett, tehát majdnem 2000-el s- rodott, mely emelkedésből a nagyobb- z, t. i. majdnem 75 százalék a r- kolákra esik. A tanulóik t. i. rendes helyettes tanúrok száma 1860-ról 19- emel- kedett, a rendesek közül o- eses 74-5 százalék, a törvény értelm- hosszabb szolgálattal alapján jogosított- 5 (ezek a régiek és lassankint kimu- a helyet- tesek közül képesített 5-2- szalék. Leg- nagyobb az emelkedés a intézeteknek czélyszerű épületekkel - állításában.

Az 5 év alatt 22 középiskola kapott a modern-követelményeknek teljesen megfelelő új épületet, 17 pedig az épülete kibővítettet, mindháromfél millió forintot meghaladó sum fordított. Nagy az emelkedés az intézetek felszerelésénél is. A k- t- á- rak kötszetszáma 910,000-ről 1,200, -re növekedett, (mibe a szerzetes- rek házi könyv- tárai nincsenek beletve.) A tansze- rek szaporodása 3440 drb., 1,595,000- ről 1,939,000-re, tanulók segélyezése

345, fr-ról 420,000 frtra emel- dett. középiskolai törvény alapján az- állás idő alatt 14 felekezeti közép- isk- segélyezett összesen évi 9059 frt-éig. A középiskolák 5-3- év- l- t- ségei 3,466,000 frtról 4,722,0- r- vékedtek. Oly eredmények- nek, -k a középiskolai törvény- ássos- sá- t teljesen igazolják.

Ezen számokban kifejezhe- eredmé- nek könnyen szembe ötlene- nehezebb szinben tüntessék föl, legkéresebbé sem lehet oknk, - szigorúan átvizsgáltattak. S ezeknek pajdnem egyharmangz itélete- szerint a középiskolai oktatás intenzivi- tássá határozottan emelkedett. Tagadhat- laul nagy része van az állapotok javi- tásában a tervekben kibocsátott utasítá- soknak is; a bennük nyilvánul- elmélet és tapasztalat alkalmas arra, hogy a tan-árokat önmaguk észlelésére és töké- letesítésére serkentse. És valóban nem tagadható el a tanárok nagy többségétől a jóakarat és komoly törekvés. Ennek következtében javul a tanítás methodusa, melynek legfőbb feladata, hogy a tanu- lóknak még csak fejlődő tehetségéhez minél jobban alkalmazkodják, a tan- anyagból sikeresebben válassza ki a leg- szükségesebbeket, szorítsa meg a részle- teket s vegye elejét a tanulók esetleges megterhelésének. A tankönyvek javultak, a magyar nyelv tanítása haladt.

Szóval minden téren haladás és a rövid idővel szemben meglepő eredmény mutatkozik. Mindennek megvilágítása kétésgkívül Csáky Albin gróf vezetőke- zét dicséri, ki teljes objektivitással utal folytonosan elődjére, az idöszak intéző- jére, ekkép adván meg a legszebb érle- mést boldogult Trefort miniszter érde- meinek!

Tisza újevi beszéde és a bécsi lapok. A s- a miniszterelnök újevi beszéde- nek első részén az ország köz- po- litikai a i helyzetre vonatkozik, orszá- gan tetézéssel és megnyugvással fogadják a bécsi lapok. A magyar miniszterelnök ez- ú- j- évre is békés perspektívát nyújtott — így szólunk — s megnyugtató, teszik hozzá, hogy ez oly illetékes oldalról tör- tént. A Róma és Berlin felől jövő békés reménykedések, folytatják, megerősítést nyerne Tisza nyilatkozatai által — és megfordítva. A „Fremdenblatt“ azt jegyzi meg, hogy „Tisza Kálmán azt a gondolá- tot fejezte ki, mely az egész békés Euro- pá- t eltöltö.“ Egy másik osztrák lap azt találja, hogy a magyar miniszterelnök ama kijelentésében, miszerint nincs ál- lam, mely feltétlenül a háború akar-á- t, nincs ugyan nagy vigasztalás, de már azt is megnyugvással és örömmel kell fogadni, ha illetékes körökben a békét leg- alább ezen évre biztosítottának hiszik és tartják. A béke remények megszilárdítá- s- hoz nem kis mértékben járulnak a berlini föhivatalosak hangja és jelentései is. Ezek szerint a birodalmi kormány nem fog kato- nai eszközre, nevezetesen a tábori tüzéré- ség erősítésére a birodalmi gyűléstől előbb ter- veztet pöhtitelt kérni, a mi annyit jelent, hogy a német mérvadó katonai körök az orosz és francia fegyverkezésével szemben is biznak a német hadsereg készütségében, a német diplomácia pedig bizik a béke fentartásában.

Az utalványjegyzetek pontos beküldése az állami számvévozékekhez. A pénzügy- miniszter valamennyi utalványozási joggal fel- ruházott hatóságokhoz és hivatalokhoz, az utal- ványozási jegyzékek az állami számvé- vö- z- kéhez való pontos beküldése tárgyában körrendeletet bocsátott ki, mely követke- zőleg hangzik: „Tapasztaltatt, hogy az egyes számvévo oszályok által az évi pénz- kelzési kimutatásokban kitüntetett utal- ványozási eredmények, a magyar királyi ál- lami számvévoóság által a havi utalványo- zási jegyzékek alapján vezetett hitelnyilvan- tartá- s eredményeivel szemben eltérést mu- tatlának, a mi onnan ered, hogy az illető számvévo oszályok egyes tételeket az illető oszim utalványozási jegyzékekől kihagytak. vagy pedig egyes utalványozási jegyzéke- nek a m kir. állami számvévoóságkhoz való beküldését elmulasztottak. Minthogy az ily esetekben bekövetk, de a számadatok le- zárasa folytan kellő időben már nem tár-

gyalható jegyzékekben tévesen oly költés- gek is foglaltatnak, melyek azon ezimet, a melynek terhére elszámoltatnak, nem illetik, utasítandók a hatóságok és hivatalok szám- vévo oszályai, hogy az utalványozási és megszünitési jegyzékeket a legnagyobb gondallal vezetvén, azokat az állami számvévo- z- kének a fennálló utasítás szerint kellő időben küldjék meg.“

A dunai flottilla. A „Fremdenblatt“ illetékes körökből vett értesítés alapján ki- jelentti, hogy ott a dunai flottilla illetékes mit sem tudnak arról, mintha ezen theo- retikailag gyakran megbeszél- kérdésem memorandum készült volna a tengerészeti szak- osztályban, avagy Bukarestben diplomatiái uton ez ügyben lépések történtek. E szerint szó sincs arról, hogy a kormánykörök a dunai flottilla és a szükséges telepeket illetéges, hitelekötésdelles fognak a leg- közelebbi delegáció elé lépni.

Közgazdasági baj.

Arad, január 3.

Mi már kezdjük elfeledni, de a kül- földön nagyon is jól tudják, hogy ha- zánk tejjel-mézzel folyó Kánaán. Nekünk van okunk erről megföledkezni a sok csapás s az újabb nehéz viszonyok miatt, de a külföldiek jögszen tartják ha- zánkat az igéret tejjel-mézzel folyó föld- jének — a maguk számára. A külföldi kereskedők, gyárosok, tőkepénzesek ki- tűnő gyarmatuknak tekintik Magyaror- szágot, a melyet ideküldött ágenseik ál- tal adóztatnak.

Ezek az urak nagyon jól ismerik a magyar embernek azt a gyöngéjét, a mely a hasainak mellőzéseivel a külföldi árucikkul tulbecsülésében nyilvánul, s ha földrajzilag nem is tökéletes a rólunk vagy ismeretük, de azt felfedezték, hogy kereskedelmi, ipar- és pénzübeli szédöl- gések nálunk cséla vezetnek. — Ezért olyan nagy a külföldi ügynökök sáka- járasa Magyarországon.

Ez pedig nagy nemzetgazdasági ve- szedelem, sokkal nagyobb, mint első pi- lanatra gondolnok. Milliókra rug már a kár, a mi ily módon a közvagyont sujt- totta.

Ez ügynökök feladata, a magyar em- bert üzletkötésekre csébitani, s ez a mi könnyelmű, vérmes és becületelen egy- gyü termékettünkön fogva könnyű do-

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Január 4.)

Arczképed előtt.

Ha az éj sötét fátyola Sztérrül a föld felett: Tüköm, forró epedéssel Elbőveszem képedet, S édes vágygyal csügve rajta Annyi mindent gondolok. S az a kép csak hallgat, hallgat, Az a kép csak mosolyog...

Nézem hosszan és merően, Elragadva, szóttanul... Mondhatatlan vágó feszíti Szomjuhoz lelkeimet: Megcsökolni azt az arcotot, Azt az arcotot, azt az ajkat, Azt a haját, homlokot, S az a kép csak hallgat, hallgat, Az a kép csak mosolyog...

Az araros kikk.

(Gabor regénye.)

„Aradi Közlöny“ számára franczóból fordította: V. Ph.

(olytatás.)

Kegyetlenül egázlva férje fellomása által, a grófné egy tudott magán uralkodni, hogy ezt ne nehezteljen — Jól va- ... legyen. — mondá; boldogságáért a nyugalmamért lealazom magam egészenen Nancy szerepéig!...

De est közebb volt gondolonki, mint kivinni minty de la Ville-Haudry gróf nem tartott azok közé, a kiket nyil- tan lehet vetni, sem azok közé, a kik jó tanácsot ogadoak, mikor bebizonyitot- ták nekik nekik kiterődségét.

Ingerkeny, gyanakodó és kényur, mint mindi gyenge ember, a gróf nem ít- zott semmitől annyira, mint a mit ő te- kintélye legtmadásaának nevezett. Minden- ben, mindenért, mindenütt és mindig önön magát tekintette a parancsolónak, a min- denhat urak S érsékénysége e tekintet- ben ő messze ment, hogy elegendő volt, ha ne akarataának csak árnyékát is ma- tatta hogy a gróf rzonnal makacsul épen az ckenzőt kívánja.

Nem vagyok szélkakas; — volt egyik legkedvenzebb nyilatkozata. Szegény férfi, a ki nem értette, hogy h- s szél ellenkező oldalára is fordul, azért nem kevésbé fordult.

A grófné megértette s ez volt ereje. Több hónapi túrelem és tapogatózás gán, úgy tetézett neki, hogy elérte célját, s hogy ezental milylyt csak komolyan akarja, kénye-kedve szerint vezetheti férje akaratát.

Nem sokára alkalma nyilt a kíséreltet megpróbálni. A nemesség nagyon sokat hagyott fel- gögéből a grófnéval szemben, sőt fel is ke- resték, különösen örökösége óta, de a grófné mégis kellemetlennek találta helyzetét és forrón óhajtotta elhagyni a vidéket. Sok dolgokra emlékezette a mit minden áron el akart felejteni. Voltak bizonyos utak, a hol nem tudott elhaladni a nélkül, hogy szive ne dobogott volna a megrepedésig.

Másfelől pedig ismert dolog volt, hogy

a gróf esküdött, hogy Anjouban fogja bevég- zeni napjait, hogy irtózik a nagyvárosoktól és hogy a pusztá gondolat, hogy elhagyja kastélyát, a hol meg voltak régi szokásai, kegyetlen rossz kedélyhangulatba ejtette.

Annál nagyobb volt tehát a környék meglepetése, mikor a gróf kijelentette, hogy elhagyja de la Ville-Haudry kastélyát, a hova vissza sem tér többé, hogy Párisban egy palotát vett, melyben ezental élni fog.

Különböz ez teljese a grófné akara- ta ellen történik. — tevő hozzá kinyitva a nyakát. — ő semmi áron nem akarta, de én nem vagyok szélkakas, ragaszkodtam akaratomhoz és ő engedett.

A kísérelt olyan jól sikerült, hogy 1851 október végén de la Ville-Haudry gróf és neje elfoglalták a rue de Varen- nes-i pompás palotájukat, a hercegi lakást, mely nekik alig került értékének harmad részébe.

A grótot Párisba hozni csak játék volt. A komoly nehézség abban rejlett, hogy őt itt vissza is tarthassák.

Nem volt nehéz a grófnének átlatni, hogy megfosztva a falusi élet mozgásaitól és fátarugatótól, a nagy kiterjedésű földet irtástól gondoktól és heves gyakorlástól, a gróf tönkre menne az usalomtól vagy ren- detlen életmódra adna magát.

Aggódsa ezen egyforma veszélyes al- ternatívák miatt a grófné keresett és ta- lált is táplálékot a gróf akadémikoidé te- vékenységének.

Mielőtt elhagyta Anjout, a grófné férje szivébe oly szenvedély csirájt ütltette, mely egy ötven éves férfinél minden egyé- szenvedélyt képes helyettesíteni; a nagyra- vágyást.

De la Ville-Haudry gróf előtt Párisba aszal a titkos vágygyal, arval a remény- nyel, hogy egy partember less, azon nyug- talan politikuskok egyike, kiknek egyénisége minden nagy eselzövényt áthat.

Azonban, mielőtt férjét ezen sikamlós és veszélyes utra engedte volna, a grófné meg akarta először azt ismerni.

Ennek elérésére neve és vagyona ha- talmas szolgálattat tettek neki. Osszüköt- tései segítségével egy usalomt tudott al- kotni. Nemsokára a grófné szerda és szombatjai híresek lettek. Az előkelő világ lépéseket tett, hogy ebbőlre vagy vasár- napi intim estélyeire meghívattassanak.

A rue de Varennesi palota ugyszólvá egy semleges ország lett, a hol a politikai

gyűlések és remények kezét szoritották egymának.

De la Ville-Haudry grófné egész télen át szemlégetett.

Látva őt szerényen síve a kandalló mellett, az ember sohasem kételkedett volna abban, hogy csakis leányával, a csinos Henriettel foglalkozik, a ki oldalán játszott vagy olvasott.

O azonban értelmének egész erejével figyelt, áthatva a kérdéseket, igyekesve követni az utat a viták villámjaiban, gyako- rolva magát, a szenvedélyek és érdekek cselszövényéből megfejteni, kutatva melyik ellenségtől kell félni és melyik szövetsé- gesre lehet támaszkodni.

Azon rögtönzött tanácskorok hasonlóan, a a kik reggel azt tanulják, a mit este tani- tanúk kell, a grófné gyakorolta azt a lez- kélet, melyet neki nemsokára ki kellett vinni.

Magasabb eszellel asszonyi ösztönc, természetes ravasszág és általa nem sejtett ügyesség arra voltak hivatva, hogy ezt a kínos próbaidőt megrovídvítsák.

Az eredmény nem vártott soká magára.

A következő télen a gróf, ki eddig kétértelmű magatartást mutatott, kilépett tartózkodásából és nyilatkozott. Mutatta magát, s tetézett, nagy előnyre vált elő- kelő külseje, szép modora és rendithetlen szilárdága. Beszét és mindenki el volt ra- gadatva józan észétől. Tanácsokat adott, élelslátása meglepett. Lelkesült pártbívo, s havesz rágalomról volt, némelyik látni véltek benne egy jóvándóbeli pártvezért; a gróf ezt hallva még jobban mozgott, irt, beszélt.

Tevékenységem kellemetlenséget okoz nekem otthonomban, — szólt a gróf meglepő emberéhez. — a grófné azon asz- szonyok közé tartozik, a kik nem akarják megérteni, hogy a férfiak a nyilvános sze- reptésre vannak teremve. . . Még most is Anjouban lennék, ha reá hallgatok.

A grófné pedig pompásan élvezte mun- kájának eredményét.

A gróf sikerei nem emelték őt a saját maga becsületében, bizonyította értékét! . . . A grófné érzelmi hasonlíthatják egy drámai költő érzésehez mikor tapasztal látja fogadva az alakokat, miket ő teremtet.

De a mi a legkitűnőbb volt de la Ville- Haudry grófné műveiben, az, hogy senki sem sejtette benne őt. Senki, még leánya sem. Sőt Henri-

tere nézve még inkább kívánta, hogy az illuzió teljes legyen, s megtanította, non- csak apját szereti, de őt tisztelni és benne a magasabb sellemtől férti bámulni.

De la Ville-Haudry gróf volt természet- tesen az utolsó, a ki a valót megismerte volna. Még ha azt fel is derítették volna akkor is csak valóvogatással felelt volna arra.

Biztosan hitte, hogy saját maga találta meg az utat, mit neje tisztit ki neki, meg volt győződve arról, hogy ő gondolta is és szedie rendbe a beszédeket, miket a grófné fogalmazott számára és hogy a hírlapi cikkekét és leveleket, mit neki toltba mon- dott, ő maga cselste ki és irta le. . .

Néha még csodálkozott is a grófné osekely itélőthettségén, gnyos számalommal ártyésre adva, hogy a cselekmények, mely- lykről őt lebeszélni igyekeztek, éppen azok, melyek legjobban sikerülnek.

De la Ville-Haudry grófnéra nézve azonban nem létezett az a gnyu, mely őt eltérltetne volna attól, a mit kötelességének hitt, vagy kicsikart volna egy szót vagy bár egy mosolyt, mi őt megbosszulva volna.

Es monnéli jobban diadalmakodott a gróf együgyő önhittségében, annál inkább örvendett a grófné művében, önmagában és lelkiismerete helyeslésében találva magasztos elégtételt.

A gróf ritka önzetlenséget tanusított, midőn őt hozomány nélkül vette el; nagy nevet és tetemes vagyonot köszönhetett neki, de viszonzául s a nélkül, hogy férje sejtend, ő oly helyzetet biztosított neki, mi nem volt minden feltűnés nélkül; az egyedüli boldogságot adta neki, a mit ez a kicsiny, közönséges lélek élvezni volt képes, minden egyébre ügyis érdeketlen maradt, a mi nem elégitette ki hiúságát.

Ezen tal a grófné mivel sem tartozott férjének. — Igen, mi semmivel sem tartozunk egymának — mondá — de éppen sem- mivel! . . .

S kevesebb szemrehányásokat tett ma- ganak az órákért, melyekben gondolati akarata ellenére is azon ember felé írá- nyultak, a kit szive egykor választott, Pé- ter féle.

— Szegény flu! . . szerencsétlenségét hozott reá. (Folytatás következik.)

megy; mert ezek az úgynökök megbízókat a külföldi legtekintélyesebb s legvagyományos kereskedőnek, gyárosainak bankárainak tüntetik fel s az emberkel elhithetik, hogy az egyes itt Magyarországon szerződésileg megkötött ügyletekből natanál felferülő differenciák az első felszámolásra kiegyenlítik megbizói hecsületbeli köteleességnek tartják. S mi aztán a következmény? A legtöbb esetben csak ez a kettő: vagy a magyar ember kárára esett ki az üzlet s akkor a külföldiek a különbözetet törvény útján is behajtan képesek, vagy pedig a külföldi cégnek kára volt az üzlet, s akkor az azt nem fizeti s megfizetésre még törvény útján sem kényeztethető. Erről bárki is meggyőződhetik, ha bepillant a budapesti tőzsdébiróság aktaiba, a melyekből nyilván kitűnik, hogy tömérdek külföldi üzlettember lett elítélve differenciák megfizetésére, de az ítéletet külföldön tényleg foganatosítani nem lehet, mert a magyar tőzsdébiróság által hozott ítéletek jogérvényességét a külföld el nem ismeri s azokat végre nem hajtja, minélfogva a magyarországi üzletkötők egyének a követelésekben egy szer s mindenkorra meg vannak rövidítve.

Az is megessett nálunk, hogy a külföldi ágensok a kávé árának rendkívüli lezárlását hittették el, s mikor aztán az árakat jól leonyomták s a magyarországi üzlettembernek a kávéért potom árón eladták, akkor a kávé árát egyszerre felszoktatták, mi által a magyarországiak milliányi kárt szenvedtek. Ez úgynökök házról-háza járnak s lehetőleg nagy összegekig kötnék kereskedelmi üzleteket a nyereségre számító egyénekkel, a kik aztán nyereség esetén a legtöbb esetben a tőzsdébirósághoz kénytelenek fordulni; de mit használ annak az ítélete, ha azt külföldön foganatosítani nem lehet? Milliókra megy a kár, a mit a széllámas úgynökök révén a magyar nemzet vagyn szenvedett.

Óva intjük tőlük a közönséget s egyuttal sürögösen felhívjuk ügyelmeire a kormány s a hatóságok figyelmét. Ha már egyszerűen kitiltani nem lehet őket, legalább jól meg kell őket adóztatni, teljes mértékben. De sokkal áthatóbb az általuk okozott kár általánossága, hogysem az előtt a kormány is szemet hunyhatna; azért reméljük, hogy a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszter sürögösen meg fogja tenni a kellő törvényhozási intézkedéseket az iránt, hogy a budapesti tőzsdébiróság ítéletei állami jelleggel felruháztassanak s a külföldön, más bíróságok ítéleteihez hasonlóan, jogérvényesen végrehajthatók legyenek. Ez lesz az a fejtsze, a mely ezt a mélyen érzett bajt gyökerén fogja keresztülvagbni.

KÜLFÖLD.

A borkül katasztrófa. Pétervárról érkező magántudósítások szerint, a borkül katasztrófa vonatkozó vizsgálatot új nyomozó újbol megkezdtek, mert alapos gyűzők mutatók, hogy ama vasuti szerencsétlenség előidézésében a nihilisták makis részük volt. Több elfogathatóság is történt.

Ugyancsak a borkül katasztrófát illetőleg eddigi folyamában levő vizsgálatról a „Russkij Kurjer” érdekes híreket közöl. — Ezen közlemény szerint a vizsgálat bizottság egyenes kivánására, N. ezredes Pétervárról Charkovba küldett ki. N. ezredes bemutatán magát Charkovban a vizsgálat bizottságának megbízást nyert, hogy az egész azovi vasutonalat utazza be inkognitó. E feladatot az ezredes feleszen oldotta meg. Kiváncsi utazóként az egyes állomásokon a hivatalnokok, távirók, vonatszemelelyzet, kiterők atb. felől információkat szerzett be. A nélkül, hogy gyanúsá tette volna magát, mindent megtudott a hivatalnokoktól, a mit csak tudni akart. Az estéket az ezredes arra használta fel, hogy napközben szerzett anyagát feljegyezze és ezen revizió eredményeként, a felhárító és példátlan mulasztások és hibák egész sorozatát konstatalta. Így például a legfontosabb gépek és eszközök, mint dörzsfejek, tartalékszközök atb. teljesen hiányoztak. A vasuti tisztviselők személyzete, balcsértve a távirások személyzetét is, a minimumra volt lezállítva. Ezen eredményekkel kézbén, N. ezredes ezután mint hivatalos egvény lépett fel és kiállgatta a hivatalnokokat. An igazgatóság, mely ily beható vizsgálatra nem készült, felelté meghökentés és az ezredesnek a biányzó vasuti tisztviselők, így a távirászkokra nézve is kijelentette, hogy azok teljes számban vannak, csakhogy közülük többen a kórházban betegesen fekszenek. Az ezredes, jól ismervén a vasuti igazgatóságok csalafintaágait, nyugodtan hallgatta végig ezen nyilatkozatokat és szonnal feiszóllította az igazgatóságot, hogy egyik közeget adja mellette kísértéll a kórházban teendő látogatásához. Ez az újabb fordulat még inkább megrémítette az igazgatóságot. Hirtelenében összeszedtek egy-két embert, a kiknek amolyan halvány fogalmuk volt a táviratokról; előke-restek egy pár atrohmann vasuti őrt, a kiterők mellé hirtelenében embereket állítottak, de az ezredes átállott a szítán. A vizsgálat bizottság az azovi vasut több főbb hivatalnokát, mar mint vádlottat hallgatta; így Kovanko, a vasut volt igazgatója

ésaj tagjainak megidéztették. Az igazgató esti 8 óráig hallgatása, délelőtti 11 óráig...

LEGUTÓB POSTA.

Az új szerb alkotmány elfogadva. Belgrádból érkezik január 2-iki kelettel: **A nagy skuatina ma oriai többséggel igen nyugodt lefolet, igen után, en bloc megszavazta az új alkotmányt. A gyűlés igen látogatott volt, a zaton a diplomácia és a sajtó erősen képviselve.**

Az igazoló bizottság jelentésének hallgatása után következett az alkotmányjavaslat tárgyalása. A javaslatot a bizottság előadói, Ribarac Sztóján (liberalia) és Protics Sztóján (radikális) adták elő.

Ezután Protics Sztóján előadó (az „Odjek” a radikális párt közlönyének főmunkatársa) kitűnő tárgyilagos beszédben fejtegette az alkotmányjavaslat számos előnyét és kiemelte, hogy az Európa egyik legzabadelvűbb alkotmánya lesz. Meleg szavakban ajánlotta a javaslat elfogadását.

A kisebbség előadója, Maximo vics radikális, elismerte az alkotmány előnyeit, de azt a nézetet fejezte ki, hogy egyes dolgok, melyekre a nemzet méltán igényt tarthat, nincsenek meg a javaslatban; felsorolt aztán egyes, jobbra melléke pontokat, melyeket a kisebbség módosítan óhajt, de a királyi előjogokról szóló pontok közl egyet se kifogásolt a kisebbség.

Ezután vita következett. A skupstina kiválóbb tagjai közül a vitában résztvettek Jovanovics János radikális és Kundovics Velizar liberalis, kik a javaslat mellett szóltak. Tajsics Ranko, a disszidensek vezére a javaslat ellen szólt, de igen mérsékelt hangon.

A vita simán folyt le, csak egyes támadások történtek a rendőrség és a kormány közegei ellen. Incidens nem fordult elő.

Mikor a felírt szövegek mind szóltak volt, Ribarac előadó fényes zárbeszédet tartott, melyben kiemelte, hogy az új alkotmány ajándék, melyet a király ad a népnek. A királynak alkotmányozói joga van az alkotmányjavaslatnak en bloc elfogadását követelni. A régi alkotmány ezen intézkedését fejtegetve, ajánlja az új alkotmányt a szerbek hazafias érzelmeibe.

Most, általános feszültség közben felszólt Mijatovics külügyminiszter és fényes beszédben lelkes szavakkal ajánlotta az alkotmányjavaslat egyhangú elfogadását. A jelen javaslatlalt — mondá a szónok — a nemzet mit sem ad a királynak, a király ellenben sok előjogot áldoz fel. — Most, hogy a múltvilág zemei Szerbiára vannak fűggesztve, a szerb népnek be kell bizonyítania, hogy politikailag érett és szabadságszerető nép. Utbat az óra, mikor Európa n a k íemét alkalma lesz ítéletet mondani Szerbiáról. Mutassuk meg, hogy eszményeinkre méltók vagyunk, azzal, hogy egyhangú szavazatunk által közzönetat mondunk annak, aki bennünket a szabadsággal megajándékozott.

A külügyminiszter beszédét zajos tapszesséssel fogadták. Ezután következett a szavazás. Az alkotmányjavaslat mellett szavazott 494, ellen szavazott 73, a szavazásban nem vett részt 3 tag; távol volt 17.

Az alkotmányjavaslat tehát oriai többséggel elfogadtattott. Az eredményt viharos lelkesedéssel üdvözölték. Holnap lesz a nagy skupstina zárülése.

— Orosz katonai készülődések. A „Wiener Allgemeine Zeitung”-nak jelentik Pétervárról, hogy az orosz lapoknak hetőságitag közzötött vagy legalább jóváhagyott közléseiből az tűnik ki, hogy Orosz Lengyelország több határjárásában nagyobb számban csapatok elhelyezésére és élelmezésére sürögösen barakok eskatonai sütődék fölállítottasoz látanak.

— A hármasszövetség. A „Standard” berlini értesülései szerint a hármasszövetséghez tartozó uralkodók az új év alkalmából igen szívélyesen üdvözölték egymást. Ferencz József király sajátkezű levelet írt a német császárnak, melyben a jelenlegi nemzetközi helyzetre hivatkozva, abbéli reményének ad kifejezését, hogy európai béke a 1889-iki évben újszentartató lesz.

„ARADI KÖZLÖNY”

(Mégjelenlennapp)
Előfizetés-feltételei.
Helyben házi hordva:
Egy évre 12 ft - kr
Fél évre 6 - - -
Nagyed évre 8 - - -
Egy hóra 1 - - -
Vidékre szétlida:
Egy évre 14 ft - kr
Fél évre 7 - - -
Nagyed évre 8 - - -
Egy hóra 1 - - -
Felkérjük egyuttal lept azon előfizetőit, kiknek előfizetése dékvégén ejár, hogy az előfizetést mielőbb megtegyék és íveskedjenek, nehola lap szétküldésében fennakad álljon be.
Az „Aradi Közlöny” kiadóhivat

NAPTÁR.

Január 4. Péntek. Rom kál naptár. T. p. k. Prot. naptár: Matzoalem. Egy-rosasp. (december 23.) Krét. 10 vt. Napj 7 óra 49 p. kor, nyazsik 4 óra 22 perokor. Jan. 5. Az aradi szintársulat hangszere az 1848-as honvédek javára d. u. 5 óra (Fehér kereszt).
Január 6. Az aradi kaszinó-egylet részülökgyűlése d. u. 10 órakor.
Január 9. „Arad város köztörvénnyhatósági ságának havi d. u. 4 órakor.
Január 9. Az „EMKE” bálja (Fehér kereszt)
Január 12. Az „Adományi tisztviselői kör i vigalma (Fehér kereszt).
Január 14. Adományi köztörvénnyhatósági zottságának tavaszi ügygyedés közgyűlése d. 9 órakor.
Január 23. Császár Zsigmond sajtópere az arad esküdtök előtt d. e. 9 órakor.
— A „Kölcsöy-Egyesület” könyvtára nyitva van kedden és szombaton délután 3-1-gig, pénteken délelőtti 11 és 12 óra között.

HIREK.

ARAD ÉS VIDÉKE.

— Az új aradi vashid ügyében, mint már több alkalommal jeleztük, a pénzügyi miniszteriumban ma, e hó 4-én tartatik meg az értekezlet. Most már teljesen közölhetjük azok névsorát, kik a konferencián részt vesznek. Elnökölni Wackerle Sándor államtitkár fog. Jelen les Aradváros országgyűlési képviselője, Falk Miksa is, ki igen lelkes támogatója és pártfogója az eszmének. Aradról az értekezletre meghivattak: Salacz Gyula polgármester, Boros Béni, az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatója és Varjassy József. Új-Aradról pedig Frölich Gusztáv országgyűlési képviselő, Ternajgó Caesar gyógyszerész, Hruszák Béla és Ritich W. városi köztörvénnyhatósági bizottsági tagok.

— Az E. M. K. E. bálja. Az E. M. K. E. aradi választmánya által f. hó 9-én este a „Fehér kereszt” nagytermében rendezendő fényes táncvigalom bálbizottsága tegnap délután 5 órakor a városháza emeleti kistermében értekezletet tartott, a melyen jelen voltak: Hauser Károlyné elnököl, ifj. Andrányi Károlyné, Janky ezredesné, Klein Sománé, dr. Barabás Béláné, Barkó Ferenczné, Friebeisz Miklósné, Koricsánszky Berta, Pálffy Józsefné, Hudetz Ferenczné és Wadowszky Gusztávné úrnök. Továbbá a rendező bizottság férfi tagjai. Megnyitván az ülést, Saterényi dr. titkár jelenti, hogy a hölgybizottság eljár meg bizatásában, a mennyiben a „Fehér kereszt nagytermét a mellékhelyiségekkel egyutt a bál napjára kivette s jegyelarusító helyekről is gondoskodott. Lengyel Lőrinc helybeli butorgyáros ingyen vállalta a terem fényes feldíszítését, a mit köszönettel vett tudomásul az értekezlet. Belépti jegyek ára 2 ft lesz. A jobboldali karzatjegyek ára az első sorokban 2 ft, a többi sorokban pedig 1-1 ftban állapított meg. A tánczene iránti intézkedések megtételével T a k á c s y Sándor dr. bizatott meg, ki eljárásról a legközelebbi ülésen fog referálni. Hihetőleg a b. csabai hires bandát, a P u r c s i é k zenekarát hívják át Aradra. Szó volt katonazeneről is, de biz ez el fog maradni. Megállapított aztán a meghívó szövege is, a mely 1500 példányban fog kinyomattatni. A meghívókkal együttesen nem küldenek mindjárt jegyeket is, hanem azok a bálbizottság irodájában lesznek előre válthatók. Az iroda három nappal a bál előtt megnyitlik. Jegyeket előre lehet váltani meg Hauser Károlyné elnökönél és a pénztárosnál is. Ezután megállapított a táncrend, a mely igen díszesen fog kiállittatni s szép emlék lesz a fényes mulatságról. Gondoskodni fog róla Dániel Endre és Farkas Gyula dr. kik a táncrendek beszerzésével megbizattak. A rendezők jelvénye egy-egy havasi gyopár lesz. Ezzel az értekezlet véget ért.

— Járásbírószánk ügyforgalma. Az aradi kir. járásbírószánk ügyforgalmáról az elmult 1888. évre vonatkozólag a következő statisztikai kimutatást vottuk: Polgári ügy befolyt 20 ezer 629 darab. Bünyenítő ügy befolyt 7108 és kisebb polgári ügy 1986. Hogy járásbírószánk az elmult év folyamán mily nagy buzgalmat fejtett ki a peres ügyek elintézésében, legjobban mutatja az a körülmény, hogy a tekintélyes számba menő polgári ügyek közül 150, a bünyenítő ügyek közül pedig csak 15 maradt restaneciában. A kisebb polgári ügyek is nagyob részint elintéztettek, részben pedig elintézés alatt állanak.

— Institoris Kálmán, Aradváros főjegyzője, mint résztvétel értesülünk, még mindig betegesen fekszik.

— A taggyűjtés az „EMKE” részére a hölgyválasztmányi tagoknál levő ikeken igen serényen folyik. Szontagh Gyuláné 10035 számú ikeven 13 rendez és két pártoló tagot gyűjtött, azonkívl 2 frt nyi adományt. A 13 rendez (1 tiz forintos) s 2 pártoló tag díja az adományszeggel egyutt (összesen 38 ft) már be is folyt a pénztárba. Az újonnan belépett tagok nevei később fognak közöltetni. A 2 frtnyi adományt ez uton is köszönettel nyugtázza az elnökégek.

— Szintársulatunk az öreg honvédekért. Holnap, f. hó 5-én fog letolyni a „Fehér Kereszt” nagytermében az a monströhangverseny, melyet az aradi szintársulat elsőrendű tagjai rendeznek az elszegényedett 1848—49-es honvédek fölségélyezésére. Midőn a hangverseny ismételtel felhívjuk a közönség figyelmét, köbükük egyzersmind a dugazdag programot, mely a következő:

1. Nyitány. Hunyady László dalmóbi, előadva Barna Izó karnagy vezénylete mellett a színházi zenekar által. 2. Alkalmi költemény, szavalja K a s a l i e z k y Antal. 3. T r u b a d o u r dalmóbi börtönjelenségnek kedző éneke, előadják: P a j o r Állia és K i s s Pista; zongorán kíséri r n a Izó. 4. „Koldus ének” emény Arany Jánostól, szavalja Medea s s z a y Evelin. 5. Magyar a v o l e g, hegedőn előadja S z é p Áll, zongorán kíséri K e p e s s y Ar. 6. M a g a n v i g j á t é k 3 felyében Zaphírtól, előadja Egri Kálmán. 7. „S o n k a h o n v e d ” népdal, éneklémet h János, zongorán kíséri B a r a t s z e k A. 8. „A r e p k é n y,” költemény O m p a Mihálytól, szavalja H a v a s Aranka. „F e r f i n e g y e s s” (kvar tetű) éneke a színházi férfiak személyzete Helyek: K ö r s z é k 1 frt. fűdázintit álló hely 50 g, karzat 20 kr. Jegyek válthatók: Bételheim testvérek és ifj. Klein Mór könyvtárkedésében, Uebkök Kálmán, Ernyei és Pauer, Maresch Gyula, Probat K. és társai, Wadowszky és Illmann kereskedésében, Democson testvérek, Lux Hugó és Mihály Józsefzárkájában.

— Katali előleptések. A dler Gyula főhadgy II. oszt. századosa, S e h o l t z Béla hadnagy főhadnagya, W e d l Gyula hadpród hadnagygy léptelő a 14-dik huszárezredben.

— A pálinka pálinkaregale házilagok kezelése uton az elmult december hóban 2813 forint 15 ft-lyt be Aradváros pénztárba. Az összes bevétel eddig 87 ezer 306 ft 51 kr.

— „EMKE”. Tanár ur két „Jó szív” sorsjegyet (2114 szám 63. szám és 2115 sorszám 5. szám) ündékozott az EMKE aradvárosi és megyi főkönyvelő, mely neveslelők adománya uton is köszönettel nyugtázza az e d ö k s é g.

— A légszesz mésege ellen hallani panaszokat az üzlettel adjonosi részéről. Nehány nap óta gyengévilágít a légszesz, s a kávéházakban és vendéglőkben alig lehet lapokat olvasni. Az igazgatóság kétségkívl a legrövidebb időn át segíteni fog a bajon.

— Bál a kereskedő ifjak társulatának eltebb végleges megalapodás szerint f. hó 28-án lesz a „F e h é r K e r e s z t” színház nagytermében. A rendező nagybizottság tegnap Szontagh Géza elnökölele szonnyagtartott ülésén az öszes előzetes intézkedések megte tettek, melyekből bizatott közzötetni lehet, hogy az ideit bál az előző év ut arányban és díszben messze felül fogja ülni. A bál zártkört lesz és a meghívók a napok folyamán szétküldetnek.

— A második honvédeküldet pancsnoka. K u b i n y i János alabornas hasonló minőségben a Budapest székelyül. kerülethez helyeztetett át. Helyét P a c o r Kálmán vezérőrnagy, a 81-ik honvi gyalogdandár parancsnoka foglálja el.

— Az EMKE aradvárosi pártoló tagjainak jegyzéke a főkö megalakulásául. (Vége.) Raffinger Sándor dr. v. hivatalnok, Ransburg Zsigmond kereskedő, Rich Béla v. hivatalnok, Reicher Ferencz kereskedő, Bityály Lipót nyomdász, Réhy Viktor lapkiadó, Révész Mór, Révész Sándor titkár, Riny Lajos gyógyszerész, Robertsek Agost dr. ügyvéd, Rosenberg B. Béla hivatalnok, Sallay Béla dr. ügyvéd, Scheffel János hivatalnok, Schöpkész Edit dr. ügyvéd, Schwarz Izó mérnök, Selymes György, v. hivatalnok, Seres Endre kezelő. Simay István földtulajdonos, Simon János ügyvéd, ösv. Somogyi Józsefné, id. Sonnenfeld Lajos kor., Steinhardt Mór dr. ügyvéd, Steinitzer Pál dr., Styler Emil v. ellenőr, Szarvassy László v. hiv., Székely Salamon tanár, Szigethy Bertalan v. ellenőr, Szilágyi Imre kalauz, Szűllőy Károly igazgató, Tolnay János ügyvéd, Trayter Antal kereskedő, Tsehürtz Nándor v. hiv., Unzer Péter hiv., Ursits Lipót építész, Ursits Vilmos építész, Vaján Mihály iparos, Varjassy Arpad tanfelügyelő, Varjassy József ügyvéd,

Vásárhelyi Géza m. hiv., Vasváry János m. vez., Vörös Viktor szerkesztő, Walder Gyula építész, Wartha Ede v. hiv., Weisz Márkus ker., Wiedenmann Máthé, Winter Adolf ügyvéd, Záray Odón igazgató, Zemplényi Sándor kávéés, Zikó János var. hiv., Zikmundorszky Nándor mérnök.

— Adományok. Fischel Zsigmond elhunya alkalmából a kopsorsra szánt kozszoru fejében az aradi kereskedelmi és iparkamara 20 frtot, a tisztviselői kör pedig 10 frtot adományozott a helybeli árvaház javára.

— A korcsolya-sport híveinek kellemes ajándékkal kedveskedik az újev. Két nap óta elmult az unalmas locspocs s lett olyan kemény hideg, hogy alig tartja ki az ember tulle, keze. A kemény idő miatt ismét ki vannak tűzve az aradi utazók sarkaira a jégpálya megnyitást jelentő táblackek, nagy öröme Halifax híveinek. Van is most vég élete odakint. A sport kedvelők örülhetnek, mert úgy látszik, hogy a hideg soká fog tartani s állandóan kemény, használható állapotban lesz a városligeti kis tó sima jége.

— Még egy koracsóny. Görög szertartásu polgártársaink e hó 6-án és 7-én ültek meg karácsony-ünnepeket. Amint látszik, nekik sikerültni fog az, ami a másik karácsonyra nem ötött be, hogy ayanis f e h é r k a r a c s o n y u k lesz.

— Újvíví üdvözlöletek megváltása. VI. Kir m u t a s s z ü j e v i ü d v ö z l ö t e k n e k a városi árvaház alap javára történt megváltasáról. A m. kir. áll. jószágigazgatóság 13. sz. iken: Végk Aurél 1 frt, Svetbeczky Elek 60 kr, Benza Lajos 40 krajczár, Buja 20 krajczár, H. O. 20 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, összesen 2 forint 70 kr. A m. kir. áll. fögym. s förelt. t. igazgat. 21. sz. iken: Kuncz Elek 1 frt, Szatényi Hugó 1 frt, Haslinger Ferencz 50 kr, Jánosi Béla 50 kr, Székely Salamon 1 frt, dr. Hidegh Kálmán 1 frt, összesen 5 frt. A keresk és iparbank 6 frt. iken: ifj. Andrányi Károly 5 frt, Bételheim Vilmos 1 frt, Spitzka Agoston 1 frt, Pichler János 1 frt, összesen 8 forint. Az aradi ipartestület 3. sz. iken: ifj. Kristóry János 1 frt. A császari és királyi aradi Városnokság 20. sz. iken adományt összesen 27 forint.

— Az aradi hadastany egylet választmánya ma, pénteken délután 6 órakor a városháza földszinti kistermében ülést tart, melyre a választmány tagjai e helyen is meghivatnak.

— Sajtóper. Császár Zsigmond, Gyula városi országgyűlési képviselője, Ch r i s t o M i k l ó s a „Békésgyulai Híradó” volt szerkesztője és Nagy Károly megyei árvaszéki elnök ellen, a „Békésgyulai Híradó”-ban „Választás után” cím alatt megjelent közleményben foglalt állítólagos rágalmazás és becsületérsés miatt sajtóper indított. Az érdekesnek ígért sajtóper tárgyalása a r a d i kir. törvényszék előtt 1889. év január hó 23-án iess.

— Közönetnyilvánítás. Az aradi irdnögyelet részéről kibocsátott felhívás következtében adományozni sziveskedtek: Poilak Károly ur és Dr. Winter Adolfné úrnök 25—25 frtot, Eias Arminné, Hirschmann Józsefné, ifj. Lusztig Mórné, Münz Ferenczné és Weidenfeld Lajosné úrnök 10—10 frtot, Berger Mórné, Bedé, Dutsch Babetta, Farkas Berta, Sikló, Kinczig Mária, Dr. Schöpkész Edéné úrnök, Auslerweil Zsigmond, Hirschmann Vilmos, Dr. Kell Lipót, Dr. Rosenberg Miksa és Steinhart Mór urök 5—5 frtot, Dr. Back Sománé, Eisler Hanna és Steinhart Bozália úrnök 3—3 frtot, Dományi Józsefné, Fischer Anrélia, Herrmann Gyuláné, Jakabffy Zoltáné, Leyniker Ignáczné, Szontagh Gyuláné úrnök, Wadowszky és Illmann urak 2—2 frtot, és Ortutay Béláné 1 frtot. Összesen 174 ft, mely nagylelkű adományokért az igen tisztelt adakozóknak hálás köszönet fejeztetik ki. Arad, 1889. január 3-án. Az egylet elnökege.

— Az EMKE vidéki tagjai. V i l á g o s o n. Rendez tagok: Bohus István, Bohus Lajos, Holbauer Zsigmondné, Horváth Lipót plebános, ösv. Mihajlovics Béláné, Szath. Szabó László u. sz. tiszt., Török Arpad közjegyző — K i s j e n ó n. Rendez tagok: Eiohner Adolf kereskedő, Eleméri Jenő, Hennings Henrik áll. főnök, Kisjenő Erdőhelyi kaszinó, Madary Jánosné, Vályi Lajos mérnök; pártoló tagok: Dr. Bronsz Nándor orvos, Kiss Lajos g. tiszt., Madarász Géza g. tiszt., Lindl István g. tiszt., Rapos. Dezso áll. feltgyeöl, Tabajdi Sándor járásbíró, Ulrich Antal g. tiszt. — P a n k o t á n. Rendez tagok: Lilienberg Sándor kereskedő, Pankota Zsigmondé. Pankotai népbank, Rombay Nagydomos orvos, Szathmáry Károly jegyző. — Valemaren. Rendez tagok: Schuster József sótári hiv., Szabjelyi Norbert orvos, Székely Károly sótári ellenőr. — Borosjéno. Rendez tagok: Bagyik Sándor járásbíró, Bildhauer József gazdász, Bleyer Vilmos kereskedő, Hauser Simon, Biau Dávid kereskedő, Gyöbrossy Endre áll. íb.: pártoló tag: Dani János úrnök. (Folytatás köv.)

— Esküvő. S o m m e r Jakab szép leányát, Amália kisaszonny foyó hó 6-án délután 6 órakor vezető atárhöz a helybeli izz. templomban W e i n b e r g e r Ferencz.

— A Trefort-alapítvány gyarapodása. A kibocsátott 100 gybjtyv közül beérkezett 24. Az a p állása január 2-án 508 frt 9t kr. A december 16-án közölt kimutatás óta a következő kegyes adományok érkeztek: B u r g n a r d t Lajos urnak (Székudvar) 17. számú iken: Paguba Simon 1 frt, Bustya János 1 frt, Nadabán Demeter 1 frt, Burghardt Lajos 1 frt, összesen 4 frt. P a r a d e y s e r Lajos urnak (Boros-Sebes) 20. számú iken: Paradeyser Lajos 1 frt, Jahn Vilmos 1 frt, Olivashatlan 50 kr, Bienenstock 20 kr, Olivashatlan 30

Kettner 30 kr, Ormi 40 kr, B. J. 20 kr, Mózes Mihály 50 kr, Olvashaltan 20 kr, összesen 4 frt 60 kr. M. O. r. a. v. e. Elemér unak (Kurtics) 21. számú íven: Filipp József 1 frt, Moravék Elemér 1 frt, Ráky Frigyes 50 kr, Pihler A. 50 kr, Krupp Vilmos 50 kr, Villag Mór 50 kr, összesen 4 frt. B. O. h. m. Lajos ur az 51. sz. íven 2 frt. B. u. z. u. r. k. a. József unak (N. Kamarás) 65 sz. íven: Leipniker Mór 50 kr, Bommersbach Vilmos 20 kr, Gattermayer Károly 20 kr, Buozura József 1 frt, dr. Ritter Oódné 1 frt, Eszes István 1 frt, Vaezi Gyula 1 frt, Matrisotto György 50 kr, N. N. 20 kr, Fleischer József 20 kr, Riszner József 50 kr. P. o. n. o. v. i. t. G. György 30 kr, összesen 6 frt 60 kr. Nagy, G. z. á. r. n. Márton unak (Soprán) 84. sz. íven: Csárán Márton 10 frt, Csárán Gyula 5 frt, Csárán Gergely 10 frt, Kabdého Gergely 1 frt, Csárán Géza 3 frt, Fogadás 5 frt, összesen 34 frt. Hatvani D. e. u. s. c. h. B. r. n. t. ur (Budapest) a 90. sz. íven 20 frt. Fogadják a nemeslelkű adományozók a gyűjtő bizottság hálás köszönetét. Arad, 1889. január 2.

Az aradi pótlovász-bizottság i. hó 7-én dé. 9 órákor lovasárt fog tartani a vásártéren, a melyre előre is felhívjuk a gazdaközönség figyelmét.

Nyilvános köszönet. Az aradi polgári jótékony-egylet javára a Rózsaféle vendéglő „Sylvester”-asztalkasasága tiz főt adott, mely nemeslelkű jótékony adományért ezennel köszönetemet nyilvánítom. Arad, 1889. janu. 4. Id. gyoroki András Károly, az aradi polgári jótékony-egylet elnöke.

Az új év Pankotán. Pankotai levelezők írja: Köszögünk is ünnepélyesen rekesztette be az elmúlt évet. A Sylvester napi „Te Deum” alkalmával S z a t h m a r y Géza plébános mondott nagyszabású, költői fordulatokban gazdag egyházi beszédet. Szertartás után a közönség lakossága a községi bíráló élén, a gyermekzenekarral együtt a plébánián lakóknak a hol a bíró szűz beszédet tartott az általan szertartást plébánoshoz, kívánva neki az egész község nevében boldog új évet. A plébános meglepő szavakkal mondott köszönetet az orvosiért. Ezután a menetet a kegyuraság, S u l k o v s e z k y Ida hercegnője kastélya elé vonult s ott felköszöntötték a kegyurát, kérvén őt, hogy ezután is tartsa meg a község lakosságát szeretetben és pártfogásban, a mit is a hercegnő asszony megígért s az üdvözléskor köszönetét fejezte ki.

A vadászati hősök közül, kik a köz ségben a tagosítási munkákat alkalmával oly nagy erélyi fejtették ki a csendőrökkel szemben, a multkor, mikor az aradi kir. törvényszék tárgya az ügyet, B o n d á r András nem jelent meg a tárgyaláson. Pedig ő volt a hősök hőse, a legnagyobb legény. De most Galiziában szolgol mint huszár. Tagnap aztán bejött Aradra s meg tartották felette is a végtagyalást. A nagy vitéz bujtogatta a csendőroket ellen a legényeket, sőt B e n k ö l t s t v á n c s e n d ő r t t e t t leg is inzultálta, elakarván tőle venni a csapert. Bondár tagadott mindent a törvényszék előtt s habár a csendőrök meg is esküdtek, a törvényszék a vadlótat bizonyították elégtelensége miatt kénytelen volt felmenteni.

Üngylikos mozdonyvezető. Ongylikosság történt a nagy kir. államvasutak aradi üzletvezetőség területén. Az üngylikos egy Szolnokon alkalmazásban volt mozdonyvezető, V l a d á r K á l m á n, a ki négy goyót röpített a fejébe, mig meg tudott válni az életől. Hogy a fiatal mozdonyvezető miért végezte ki magát, az még titok.

Milyen lesz az újév? Az új esztendőnek, a három 8-as után következő 1889-nek egy ragyogó planéta, Jupiter, a vezér osillaga. Pedig az esztendőt mégis a sötétség esztendjének nevezhetik a babonások, mert a sötétsgel kezdődött: teljes napfogyatkozás volt január 1-jén. Hogy mit hoz magával az új év, arról a világ legegészebb elméi se tudnak egyébb bizonyosat, mint a mi a kalendáriumban meg vagyon írva. De most még újdonságzambá megy 1889 s így érdekes ez is. Az új esztendő a fiatalok esztendje, mert ropant hosszú farsang van benne. Január 6-dikán kezdődik és tart 58 napig, vagyis márczius 6-ig. Olyan hosszú, hogy a mire vége lesz, nemcsak a szerelem virágnak ki a szivekben, de kivirágzik a földből az első hóvirág is, bejelenteni a tavaszt. — Ez már nincs olyan jól berendezve, mint a farsang, hivatalosan igen későn kezdődik, csak április 21-én, akkora esik husvét vasárnapja. A csillagvizsgálóknak is soga dolguk lesz; az igazságot értjük, nem azokat, a kik hosszú farsangot a csillag lényok szemében forgás vizsgálni a csillagokakat. Less még négy asztronómiai esemény az új esztendőnek: még egy teljes napfogyatkozás, június 28-án s egy gyűrés deczember 22-én; továbbá két részleges holdfogyatkozás január 17-én és július 12-én. Ezek ránk europaikra nézve mind kárba vesztett látványosságok. Hogy valami bizonylatlan is legyen a jövő esztendőben, azért csinálják a kalendáriumszínalók az időjósokat. Ezek szerint a tavasz hűvös lesz és nedves, be egész májusba, úgy hogy a május költemények csak gondos kemenezelbeli szövege után lesznek olvasnivalók. A nyár eleinte csak folytatása lesz ennek, a középén jön sok menyörgés, a végén nagy melegség.

Asztalosok ülése. Az aradi asztalossegdek betegsegelyző és temetkezési-egyletének választmányáa és hó 6-án (vasárnap) dé. u. 3 órákor az iparozhaz tanácsotérban ülést tart, mely alkalommal új tagok vétetnek fel. — Az ülésre az egyleti tagok, valamint az érdeklődő asztalossegdek tisztelettel meghívának. — Az elnökség.

Találtatók egy fehér szőrű, vágott fülű és farka kisebb boldog faja nőstény kutya. A találó véleménye szerint katonaiszt tulajdona lehet. At. veltető M. L. urnál Lipót utca 2. szám alatt.

HAZÁNK ÉS A FÓVARÓS.

József főherczeg leánya menyasszony. A királykisasszony eljegyzését nyomon követte egy másik: J o z s e f főherczeg második leányát, a szép M a r g i t főherczegnőt eljegyzti Thurn-Taxis Albert herczeg. Az eljegyzés, melynek már híre jart néhány héttel ezelőtt, nemcsak a meg fog történni és pedig minden valószínűség szerint a f ő v á r o s b a n J o z s e f fő h e r c z e g v á r b e l i p a l o t á j á b a n; Thurn-Taxis herczeg legközelebb Budapestre érkezik. Margit (Klementina Mária) főherczegnő, a menyasszony, 1870-ben Alcutthon született, tehát most 19-dik évében van, völegénye pedig a 22-dikében. — A fiatal herczeg, kinek elegáns alakját Budapesten is ismerik, mult esztendőben nyilvánították nagykorúvá; feje az idősébe Thurn-Taxis ágnak, családja hagyományainál fogva a német birodalom örökös főpostamestere címét viseli, örökös birodalmi tanácsos Bajorországban és Ausztriában, a porosz uralkodóknak, a württembergi első kamarának tagja, a 2-ik bajor huszárezred tulajdonosa. A királyi családdhoz igen közel rokonságban áll: anyja, Heiena herczegnő, Erzsébet királyné legidősebb nővére. A királyi család mellett József főherczeg családja az, mely hozzánk a legközelebb áll, őket látjuk legtöbbet közöttünk, a szép Margit főherczegnő eljegyzésénél tehát számunkra érdekesebb és örömdetesebb családi híre nem is jöhet az uralkodó családból.

Árpád vármegye. C s e r e n y i Géza kis-kun-főlegyházi lakos, Pestvármegye bizottsági tagja — mint az alispáni jegyzőkönyv ez évi első számában olvasható — indítványt nyújtott be, a nemzet ezer éves fenállásának emlékeül Budapest főváros és Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye nevének a honalapító „A r p á d” nevére leendő átváltoztatás iránt. Az indítvány az 1886. évi XXI. törvényczikk 48-ik szakasza értelmében előkészítés végett ki fog adatni a vármegye állandó választmányának.

A papa haragszik. Egy gazdagságról és szellemes ötleteiről egyaránt híres budapesti képviselőnek két fia pár év előtt a császárvárosban élte világát és így ott készítették rulanemüket is, melyeknek ára az egyik évről visszamaradt. A fiatalok hosszan buzgák a dolgot, de végre kifogyott a bécsi szabó titulusa és az ideit karacsanyi innepre beküldött a papához egy 9500 fros koronával, mely a két úr 11 havi (tehát nem is egész egy évi) ruháskészítésének ára volt. Lett erre nagy panik a lipótvárosi palotában. A papa haragjától félték az urfak s így kerítették őt egészen újévig, mely napon eléje járultak: — Haragszol papa azért a szabókontóért? — kérdék féltéken.

Nem én. — válaszolt az apa, — azért nem haragszol. Az azonban igen haragit, hogy az ebédetek árával maradtatok adósok.

Mi? — kérdték a fiúk — hiszen nem tartozunk semmieműt annivalóért.

Nem-a? — hát akkor minek kellett az a temérdek ruha, ha nem egy t t é t e k?

Rövid hírek. A b u d a p e s t i S z i k s z a y v e n d e g l ő csodábe került. Az üzletet nem zárják be, hanem a csodátömeg javára tovább vezetik. — S o p r o n b a n B e j o z y S á n d o r köztiszteletben álló ügyvédet az a súlyos baleset érte, hogy kocsijával felfordulván, lábát törte. — H a n y a t l á s n a k i n d u l t a még nem igen rég vagyonos Hátvezér városa, már nem győzi az önállóság költségeit s rendezett tanácsú városból át akar alakulni nagyközésségé. — V i n g á n Králóc Béla és Prölöch Gusztáv orsz. képviselők kezdeményezésére új takarékpénztár alakul, 100,000 forintnyi tőkével. — K e s z t h e l y r d i l i r á k, hogy a szentgyörgyi vasuti állomáson elfogták a két betörőt, kik Nagy-Kanisán a Csemics féle ékszerboltot kifosztották; kitűnt, hogy upesti „vendégszerelő” betörők.

NAGYVILÁG.

Köd öltötem, köd utánam. Dym gróf londoni új nagykorúvá alig foglalta el állását, már megismerkedett két londoni specialitással. Az egyik a híres londoni köd, mely oly sűrűn borult tegnapelőtt este a várostra, hogy számos szerencsétlenség történt, vonatok összettköztek sat. A ködöt felhasználták a londoni tolvajok is, a kik látogatást tettek a gróf bornemouthi villájában. Elvitték a grófné ékszerkeit s a gróf egy nagyobb rendjelét, melyeknek értéke 30,000 frt. A gróf aligha örvend e két ismeretségeknek.

Stuart-kiállítás. Londonban most gazdag kiállítás látható a Stuart-ház idejéből való mindenféle historiai és régészeti érdekű ereklyékből. Természetesen a legtöbb tárgy a két vértanúra, Stuart Máriára és I. Károlyra vonatkozik. A szép és szerencsétlen királyné tiszennyoloz arczképe látható, valamint azt bizonyítja, hogy a királynéknak kifejező vonásai voltak ugyan és jól tudott öltözködni, kendőzni, de szépnek nem mondható. I. Károly ellenben minden képen, köztük Dycken is, busongó, ábrándos szépségű férfinak látszik. A gyűjteményben zír Stuart-kép van, a család valamennyi tagjáról egész III. Károlyig és ama Henrikig, ki Rómában mint bibornok halt meg. Dus az ereklyegyűjtemény is. Stuart Máriaót látható a színór, melyet fiainak készítet; a gyűrű melyet Darnleyötől kapott és rokkaja. Ott van a szék is, melyen I. Károly pere alatt ült, továbbá szemfedőjének egy darabja, a két íveg, melyet kivégeztettekör viselt. A kiállítás élénken tanuskodik arról, hogy

a Stuart-kultusz még nagyon virágzik Angliában.

A kormányozható léghajó fel van találva, ezt hirdetik Amerikából. De már annyiszor hirdették, hogy bátran kétkedve fogadjhatjuk az új siker jelentését. Cambell C. Péter brooklyn mechanikus volna a feltaláló, a ki tíz éve dolgozik eszméjén. Léghajója szivar alakú, mozgató és kormányzó gépezete pedig villamos repülő szerkezett; a szárnyak oldalt alkalmazzák, úgy, hogy a léghajó meszerölt óriási madárnak látszik. A léghajó már többször felszállt s minden élő-e kiszabott feltételek megfelleit, a ma gaszágra, fel és leszállásra, időre nézve. Lezülőljára 200 lábnyira lovasatott fel, de rögtön leszállították; aztán 500 lábnyira emelkedtek vele s egy előre kijelölt templom előtt kötözték ki. Szép ha igaz.

Emin pasa sorsa felől Szaukimból biztatóbb hírek érkeznek. Ezek szerint a ravasz Osman Digma csakugyan rá akarta szedni az angolokat ama hírrrel, hogy Emin és Stanley s mohádisták fogászába jutottak. Legújabbban egy törög ember érkezett Khartumból Szaukimba s azt állítja, hogy Khartumban semmit sem tudnak Emin pasa elfogatásáról. Ellenkezőleg, ott azt tudják, hogy a m a h d i s t a e s a p a t o k k é t i z b e n v e r e s e g e t s z e n v e d t e k. Egészen hitelesné pár-sze nem tekinthető a görög hírmondó sem. Egy Afrika-ismerő most azt bizonyítja, hogy ha Emin pasa mégis fogságba jutott a vele volt fehér utazó nem Stanley, nem is Casati, hanem Dalbene olasz titészt, ki hat év óta jár Szudánban, Emin pasa szolgálatába lépett s igen kedves embere volt Eminnek.

Rövid hírek. H a r r i n g t o n angol parlament képviselőit féltévi kényszer-munkára ítélték, mert részt vett az ir nemzeti liga gyűlésében. — A n o v g o r o d i s z i n h á z g é z r o b a n n a s k ö r v e r z e t e b e n e l ő a d á s a t t k i g y u l a t t s t e l j e s n e l e g e e t t a m e n e k t ű k ö z ö n s é g s o r a i b a n k é t e m b e r a g y o n g o l t a k, t ö b b e n e g é s i s e b e k e t k a p t a k. — A r v i z p u s z t i t d ö l i F r a n c o z s a g y b a n, e g y e s t ö z s e g e k e g e s z e n e l v a n n a k á r a s z t a v a; M a r s e i l l e, A r l e s, T o u l o n k ö r n y é k é n n a g y a z g o d a l o m.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Községi rendőr” címmel hasznos könyveket jelent. Kendezett tanácsú városok nagy és kis közönség előjárósága és rendőre számára szerkesztette: C h r i s t o M i k l o s B e k é s v a r m e g y e a r v a s z e k i j e g y z ő j e, t. ünlöke, Ar a l f r o. A könyv, mely 6 sűrűn nyomott ívre teljed, a következő részekre oszlik: Első rész: Büntetkek és vétegek. Második rész: Kihágások. Harmadik rész: I. Az előjáróság kötelezsége. 2. Törvénytétel. 3. Alkalmazásügyek, Negyedik rész: A rendőr kötelezsége általában. Ötödik, különő rész: A rendőr kötelezsége közegészségi ügyben. Hatodik rész: A rendőr kötelezsége állategészségügyben. Hetedik rész: A rendőr kötelezsége a helyközönségnek. Nyolcadik rész: Utlevélügy. Kilencedik rész: A rendőri kényezseről. Tizedik rész: A karhatalom. Tizenegyedik rész: Kihágások. I. A hatóságok és a közönség elleni kihágások. II. A közbiztonság elleni kihágások. III. A közrend és közszemérem elleni kihágások. IV. A közegészségi és a testi épesség elleni kihágások. V. A tulajdon elleni kihágások. Tizenkilencedik rész: A vadászati. Függelék: A tolvaj írásmód. Hamis kártyajáték. Tolvaj számok. E nagy hézagot pótló munkát, mely Bajczay B e l o c z e y I s t v á n B e k é s v a r m e g y e főispánjának van ajánlva, a legmelegebben ajánljuk a rendezett tanácsú városok, nagy és kis közönség előjárósága és rendőrege figyelmébe. Kapható: Nagy Ferencz nál G y u l a n.

Szinház.

— január 3. —
Mária Terézia és a szabaddkönyvesség. Saohér-Masoch történeti vigjátéka került színe S z e n t e s i l l o n j u t a l o m j a t e k á t u l s z é p k ö z ö n s e g e l e t t. M i k o r a z e l s ő f e l v o n á s b a n m e g j e l e n t a s z i n p a d o n i g a z á n k i r á l y n ő i a l a k j á v a l, a k ö z ö n s e g t i u t e t ő r o k o n z e n v e s t a p a s s a l f o g a d t a, a z e n e k a r b ó l p e d i g e g y n a g y b a b é r k o s z o r u t n y u j t o t t a k f e l, m e i y n e k k ö z e p é n e g y p i r o s k a m e l h á k b ó l f o n t l y r a o l t l á t h a t ó. A k o s z o r u h o z b o r d e a u x é s k é k a t l a s r u h a s z ö r v e t e k k e z e p t e k c e a o k r o t é s a t o k m e t e r h o s s z u s z a l a g o t. A b o r d e a u x a t l a s z r a t ű z ö t t a r a n y o s b é t n e k b ő l a k ö v e t k e z ő f e l i r á s t o l o v a s h a t ó: „S z e n t e s i l l o n n a k”, a k é k a t l a s o n p e d i g: „a z i g a z i m ű v é s z e t b a r á t a i.” A m ű v é s z n ő t s z e m m e l l ő t h a t o l g a t m e g h a t o t t a a k ö z ö n s e g s z i v b ő l j é t l e g e s ö v á z o l j ó j a, m e l y k é s ö b b i s g y a k r a n m e g j u l t a z e l ő a d á s a l a t t. A m á s o d i k f e l v o n á s u t á n k é t e z e z, a h a r m a d i k u t á n p e d i g h a r o m s z o r h i v t á k z a j o s t a p s o k k a l a f ű g g ö n y e k. M e g j e l e n é s e i g a z á n i m p o z á n s v o l t, s j á t e k á n a k n e m e g y s z e r t e s e g e v e l i s n a g y h a t á s t é r t e l. K ő r n ű t o i l e t t e j i s s z é p e k v o l t a k, s m i k o r a n e g y d i k f e l v o n á s v é g é n e l i n d u l, h o g y m e g l e p j e a s z a b a d k ö n y v e s s e g p á h o l y á t, s k o m o r n a j a v á l l a r a a d j a a k i r á l y n ő i p a l á t o t, ö n k é n y t e l e n ű i s t a p s o k r a r a g a d t a a k ö z ö n s e g e t, o l y p o m p á n n ő z e t t k i s o l y h i v e n a d t a v i s z a a m e g e z e r t e t t n ő f e l h a b o r o d á s á t m é r s e k e l v e a k i r á l y n ő i m ő l t ó s á g á l t a l. E b b e n u t ó l h e r t e l e n S z e n t e s i, h o g y o l y k i v á l ó m ű é r z é k k e l t u d j a a h e l y e s k ö z é p t e t m e g t a r t a n i a z a k é t f e l e i n d u l t e l l e n t e t e s h e v e t ö s z e e g y e z t e t n e i. P l a s t i k u s g e s z t u s a b b i s t u d t a é r v e n y e s i t e n i a k i r á l y n ő t é s a h i t v e s t, a n ő t. M a g á r ő l a z e l ő a d á s r ó l k e v é s s a v u n k l e s z, m e r t a z e n s e m b l e g y e n z e v o l t, s s z e r e p t ű k e r e s e n t u d t á k, p e d i g e g y i l y e n v i g j á t é k s z e r

reptudást, s öszszévágó gyors előadást igényel. A rendezésre még különben is van megjegyzésünk. Ha száz év előtti hírlapról van szó, természetesen csak kacagatód hatással lehet a közönségre, hogy egy helyi lap ozimlapját látta maga felé fordítva a szereplő kezében. Ezt bizony el lehetett volna kerölni, mert mikor aztán azt mondják erre a lapra, hogy ez a hírlap demoralizálja a népet”, igen természetesen újabb kacagásnak kellett következni. (Megjegyzendő, hogy egyik kollégánkat védjük, nem magunkat.) Egy szóval az ilyen darab több próbát és gondosabb rendezést igényel.

Az „Eger”, e népszerű vigjáték kerul ma penteken ismét színre s a kedvező alkalmat nem tudjuk eléggé ajánlani a közönség figyelmébe. — Szombaton adatik ez időnyben először a „Ne bán tsvirág” operette, melyben Fajor Emilia, Kertész Mari, Tarassovits M. Kövessy, Németh, Bács, Fenyéri, Mezei sat. játszák a főszerepeket.

A legközelebbi jutalomjáték lesz a Medgyasszay Eveliné és azt hisszük, hogy a jutalomjátéka nem kell külön ajánlat. Medgyasszay k. s. kiérdemelte a közönség rokonszenvét és számíthat is annak kitüntetésére.

Szerkesztői üzenet.
— Timon. Hát, béke velünk! Tessék belátása szerint elhatározni magát.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi pénzüzetek forgalmi kimutatása.

Forgalmi kimutatás az aradi első takarékpénztárnak 1888. deczember hóra.	
Betételek.	
Alladék mult hóban frt	4278960.72
Betételek e hóban	153387.88
Összesen	4432348.55
Visszafizetett betételek e hóban frt	149185.24
Alladék e hó végén frt	4283142.61

Leszámitolás.

Tárcaállomány mult hóban frt	924651.17
Leszámitoltatott e hóban	257015.05
Összesen	1181666.22
Bejárt e hóban	225254.28
Tárcaálladék e hó végén frt	956411.94
Előlegezés értékpapirokra	
Raktárállomány mult hóban	frt 166188.—
Előlegeztetett e hóban	frt 51382.—
Összesen	217550.—
Beváltatott e hóban	frt 57336.—
Raktárálladék e hó végén	frt 160214.—
Előlegezés zálogházi tárgyakra	
Raktárállomány mult hóban frt	88785.—
Előlegeztetett e hóban	18004.—
Összesen	106789.—
Beváltatott e hóban	frt 18100.—
Raktárálladék e hó végén	88669.—
Jelzalogos kölcsönök	
Alladék mult hóban	frt 2083903.13
Uj kölcsönök e hóban	frt 11850.—
Összesen	2095753.13
Törlesztett e hóban	frt 13863.13
Alladék e hó végén	frt 2081900.—

Pénztárforgalom.

Pénztárkészlet mult hóban	frt 115433.66
Betételek e hóban	frt 544525.59
Összesen	659959.25
Kiadások e hóban	frt 569948.85
Pénztármaradvány e hó végén frt	90010.60
Arad, 1888. deczember hó 31.	

Az igazgatóság.

Az aradmegyel takarékpénztár forgalmi kimutatása 1888. évi deczember haváról.

Betételek.	
Alladék mult hó végén	frt 2826168.13
Betételek e hóban	frt 176659.64
Összesen	frt 3002827.77
Visszafizetések e hóban	frt 193164.22
Alladék e hó végén	frt 2809663.55

Leszámitolás.

Váltótárca-álladék mult hó végén	1150831.85
Leszámitolt váltók e hóban frt	391000.71
Összesen	frt 1541832.56
Bejárt váltók e hóban	frt 437952.45
Váltótárca-álladék elővégén frt	1103880.11
Előlegezések kézi zálogokra	
Alladék a mult hó végén	frt 1048181.85
előlegeztetett e hóban	frt 137006.17
Összesen	frt 1185188.02
bejárt előlegek e hóban	frt 134383.58
Alladék e hó végén	frt 1050804.44

Jelzalogos kölcsönök.

Alladék mult hó végén	frt 739049.16
előlegeztetett e hóban	frt 8750.—
Összesen	frt 747799.16
törlesztett e hóban	frt 11953.—
Alladék e hó végén	frt 735846.16

Pénztárforgalom.

Alladék mult hó végén	frt 17265.05
bevételek e hóban	frt 1004211.31
Összesen	frt 1021476.36
kiadások e hóban	frt 981892.74
Pénztári álladék e hó végén	frt 39583.62
Arad, 1889. január 1.	

Az igazgatóság.

Az aradi kereskedelmi- és iparbank forgalmi kimutatása 1888. deczember hóra.

Betételek.	
Alladék mult hó végén	frt 815226.74
Betételek e hó végén	frt 155140.12
Összesen	frt 970366.86
Visszafizetések mult hó végén	frt 193236.23
Alladék e hó végén	frt 777044.63

Váltó-leszámitolás:

Tárca-álladék mult hó végén frt	491754.86
Leszámitoltatott e hó végén	frt 376679.73
Összesen	frt 868434.59
Visszafizeltatott e végén frt	369517.78
Tárca-álladék e hó végén	frt 498916.61
Előlegezés folyó számlában:	
Alladék mult hó végén	frt 271982.—
Előlegezések e hó végén	frt —.—
Összesen	frt 271982.—
Visszafizetett mult hóban	frt —.—
Alladék e hó végén	frt 271982.—

Előlegezés értékpapirokra.

Alladék mult hó végén	frt 24064.—
Előlegezések e hó végén	frt 2500.—
Összesen	26564.—
Visszafizetett mult hóban	frt 2580.—
Alladék e hó végén	frt 23984.—
Pénztár-forgalom	
Alladék mult hó végén	frt 43025.50
Bevétel e hó végén	frt 870326.78
Összesen	frt 913352.28
Kiadások mult hóban	frt 880536.14
Pénzkészlet e hó végén	frt 32816.14
Arad, 1888. deczember hó 31-én.	

Az igazgatóság.

Az aradi polgári takarékpénztár részvény-társaság

forgalmi kimutatása 1888. évi november hó 15-től deczember 31-ig.

Részvénytőke:

Befizetés mult hó 15-ig	frt 100000.—
Befizetett f. e. mult hó 15-től e hó 31-ig	frt —.—
Alladék f. e. mult hó 15-én	frt 100000.—
Takarékpénztári betételek:	
Alladék f. e. mult hó 15-én	frt 129068.78
Betétel f. e. mult hó 15-től e hó 31-ig	frt 39235.54
Összesen	frt 168304.30
Visszafizetés ugyanezen idő alatt	frt 24117.74
Alladék f. e. e hó 31-én	frt 144186.56

Kötelező takarékpénztári betételek.

Befizetés f. e. m. hó 15-ig	frt 5870.—
Beizetés f. e. m. hó 15-től e hó 31-ig	frt 742.—
Összesen	frt 6612.—

Váltó-leszámitolás:

Tárcaálladék f. e. m. hó 15-én	frt 208936.38
Leszámitoltatott f. e. m. hó 15-től e hó 31-ig	frt 159866.07
Összesen	frt 368802.45

Visszafizetés ugyanezen idő alatt

Tárcaálladék f. e. m. hó 31-én	frt 156926.29
Tárcaálladék f. e. m. hó 31-én	frt 212696.16
Előlegek értékpapirokra:	
Alladék f. e. m. hó 15-én	frt 16258.—
Uj előlegek f. e. m. hó 15-től e hó 31-ig	frt 2732.—
Összesen	frt 18990.—
Visszafizetés ugyanezen időszakban	
Összesen	frt 1990.—
Alladék f. e. m. hó 31-én	frt 17000.—

Jelzalog kölcsönök:

Alladék f. e. m. hó 15-én	frt 16085.—
Engedélyezetttek és kifizetve f. e. m. hó 15-től e hó 31-ig	frt 6250.—
Alladék f. e. e hó 15-én	frt 22335.—
Visszafizetés ugyanezen időszakban	
frt —.—	
Alladék f. e. e hó 31-én	frt 22335.—

Pénztárforgalom:

Alladék 1888. m. hó 15-én	frt 7014.59
Bevételek f. e. m. hó 15-től e hó 31-ig	frt 247827.38
Összesen	frt 254841.97</

